

afslutte en Kontrakt, som vil kunne komme Staten overordentlig dyrt at staa. Saa vilde jeg meget hellere med det Samme have fastsat i Loven, hvad det er for et Tilskud, der skal ydes for denne Medafbenyttelsesret. Er 1 Aars Varsel for Tid, kunde man jo anføre 2 Aar, men det behøver jo da ialtsald ikke at siges absolut, at det skulde være et Dobbeltspor, thi man kunde jo tænke sig Afbenyttelsesretten opsagt, men derimod efter Loven isørigt gennem en Tilslutning til Statsbanen effektueret ved Anlægget af en Station der, hvor Tilslutningen finder Sted. Det er jo det Umindelige, at Saadant foregaar, og saa ere vi fritagne for at have to Selskaber kjørende paa en ensporet Jernvei i Nærheden af en stor By. Jeg venter ganske vist ikke, at dette Forslag vil blive vedtaget, thi det er jo sikkert nok, at man i Jernbanehistorier har en egen Fornemmelser; men jeg vil dog ved at fastholde det have den Tilfredsstillelse engang i Liden her eller der, hvis jeg egzisterer, at kunne sige, at jeg var lidt mere forudseende end Flertallet. Forslaget under Nr. 3 skal jeg ligeledes ganske henstille til Thingets Overveelse. Det er let overstueligt. Og naar det beklages, at det er fremkommet saa sent, forekommer det mig, at det er noget ubilligt, thi det er ikke mig, der har foreslaet at jage det saa sent fremkomne Lovforslag igjennem paa en Maade, saa at man ikke godt kan faa Tid til at faae de Oplysninger, som man ønsker, og saa sent, at Oplysninger overhovedet ikke kan staaes. Jeg har stillet mine Forslag i Overensstemmelse med Formandens Tidsskrift, der har bestemt, at Indgivelsen af Endringsforslag skulde foregaa til igaar Middags, og de ere blevne omdelte under Mødet igaar, saa at den Indskyldning, at den høitærede Minister ikke er bleven enig om Spørgsmaalet med Finansministeren, vedkommer for saa vidt ikke mig. Det er imidlertid det Forslag, som jeg har mindst Interesse af, som jeg særlig kan finde mig i, at Thinget siger: Vi ere saa stærkt interesserede i at paalægge de fattige Hedeboere i Veilegnen at bidrage til Bjerrehæredbanens Expropriationsudgifter og i det Hele taget til hele denne fede Bane i en fed Egn, som de aldrig ville faae nogenformelt Nytte af. Hvorledes den høitærede Minister kan modsætte sig Forslaget under Nr. 4 eller Indholdet deraf, forstaaer jeg ikke principielt taget. Den høitærede Minister sagde, at vi ikke skulde gaa saa meget i Detailler, men ifølge § 4 af den nævnte Lov skal Ministeren gaa ganske anderledes i Detailler. Han skal billige Planen, hvorefter Banen skal bygges, billige Rætningslinien og Forlynningsmaaden af Materiel, Redskaber og Deslige og fremdeles billige Driftsplanen. Skulde det i Forhold

til disse Enkeltheder være en Bagatel, om det Belsb, Banen skal koste, skal, naar Arbeidet begyndes, være tilstede paa en saadan Maade, at Ingen bagefter kan komme og kaste det Hele overende, saaledes som det tidligere er stet ved Aarhus—Nyomgaard-Banen, hvor man var saa forhippet paa at faa Banen, at man tog tilfatte med et Begynde paa Bengene, hvilken Begynde jo saa kan komme i et uheldigt Dieblis og bringe Selskabet paa en saadan Fod, at Staten maa træde til, idet man i Rigsdagen faar at høre af de interesserede Egnes Repræsentanter, at det Hele jo dog ikke kan ligge stille, Staten maa kjøbe. Jeg troer, at det er en nødvendig Betingelse, vi maa sætte, at Belsbet er tilvæde og uoprigeligt, saa at, naar Anlægget en Gang er begyndt, Selskabet ikke kan komme i virkelig Forlegenhed. Vi have haft dyre Erfaringer for, at Statskassen ellers maa bløde — jeg skal ikke tagere hvor Meget, men mange Trafasserier have vi haft — fordi vi ikke havde haft denne Hovedbestemmelse om disse private Laan. Hvad det Øvrige angaar, at Belsbet skal være tilvædebragt paa Betingelser, som Ministeren har godkjendt, saa er der jo ikke derved lagt Noget som helst tilhinder for, at Bengene kunne tilvædebringes paa hvilkenformelt fornøstigt Maade, men Bestemmelsen siger kun til at paalægge Ministeren den Forpligtelse at have Indseende med, at der ikke ved Omskrivninger og Svindlerier med Provisioner osv. foregaar saadant Noget som, at Anlægget stier uden saadanne Betingelser, at de, der skulle have Banen, kunne sige: Vi have i Virkeligheden erhvervet den for egen Regning uden en Skillings Udgift, da de Penge, som ere skaffede tilvæde kontant ved Aktier og Tilskud fra Sognene, have været tilstrækkelige til Anlægget. Det er meget tvivlsomt, om det ikke kunde være blevet Tilfældet med Aarhus—Odber-Banen, hvis de 1,350,000 Kr. vare blevne staaende, og jeg veed ikke, om det er Tilfældet med andre Baner i Sylland, at det kan siges, at Banen i Virkeligheden er rent ud fortjent af dem, som have anlagt den, fordi Betingelserne for Pengenes Tilvædebringelse ikke have været underkastede nogenformelt Undersøgelse og Godkjendelse fra Ministerens Side. Medens den høitærede Minister troer, at det vil forhindre et saadant Foretagende, troer jeg, at det vil bidrage til at føre Foretagendet fra Først af ind paa et sundt og fornøstigt Spor. Det vil være en sund Bestemmelse for det hele Foretagende fra Først til Sidst, idet vi ikke saa Folk til at forberede slige Baner, som kunne løbe let gennem Thinget, idet man næver Saab om paa forskjellig Maade at kunne drage Fordel deraf uden tilsvarende Risiko og dog paa ingen Maade ude-